

Σταυροῦ (14 Σεπτεμβρίου) ἄρχεται τὸ θέρος.

Τόσφ τὰ ὀροπέδια, ὅσφ καὶ αἱ πεδιάδες εἶναι εὐφορώταται, ἰδίως εἰς δημητριακοὺς καρπούς· ὑπάρχουσι μάλιστα δημητριακῶν καρπῶν εἶδη, μὴ ἀπαντώμενα ἐν Εὐρώπῃ, ὡς τὸ ἀγαπητὸν τοῖς Αἰθίοψι τέφ, δι' οὗ κατασκευάζουσιν ἔγκαιρον ἄρτον, ὃν προτιμῶσι τοῦ σιτίνου, ὃ δίδυμος σῖτος, καὶ ἄλλοι καρποί. Ὁ σῖτος εἶναι λευκότερος καὶ καλλίτερος τοῦ ῥωσικοῦ. Σπείρουσι καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους τρεῖς καὶ τετράκις καὶ ἀροτριῶσι διὰ τοῦ ἀρότρου τοῦ Ἡσιόδου! Ἡ φυτικὴ βλάστησις εἶναι ἀνεπτυγμένη εἰς ἀνώτατον βαθμόν, τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τῶν ἐτησίων βροχῶν, αἵτινες διαρκοῦσιν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὅρη, πεδιάδες, κοιλάδες καὶ χαράδραι εἶναι κατὰφυτα. Ἡ λεμονέα, ἡ ἐλαία, τὸ ἱασμὸν εἶναι αὐτοφυῆ καθ' ἀπάσας σχεδὸν τὰς ἐπαρχίας τῆς Αἰθιοπίας. Ὁ βάμβαξ καλλιεργεῖται· ἡ ἄμπελος εὐδοκιμεῖ, ἀλλὰ δὲν καλλιεργεῖται, διότι πρὸ ἐτῶν ἄλλαι μὲν ἐξ ἀσθενείας κατεστράφησαν, ἄλλαι δὲ ἐξερριζώθησαν ὑπὸ τοῦ τότε αὐτοκράτορος Θεοδώρου, ἕνεκα τοῦ κλήρου κατασκευάζοντος οἶνον δῆθεν διὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ μεθύοντος. Τὰ χίτρα, ἡ ἀγριοτριανταφυλλέα ἡ λευκή, ὁ βασιλικὸς, διάφορα εἶδη ἡδυόσμου καὶ δάση ἐκ γαρδενιῶν ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ.

Ὡς ἐκ τῶν ἐτησίων βροχῶν αἱ βοσκαὶ εἶναι ἀφθονώταται, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ κτηνοτροφία ἀνεπτύγμένη ἀκόπως εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ἰδίως εἰς ἀγελάδας, ἵππους καὶ ἡμίονους. Μία ὥραία καὶ μεγάλη ἀγελὰς τιμᾶται ἀντὶ 3—5 τάλληρων (τὸ τάλληρον ἔχει 4 1/2 φράγκα), εἰς ἐκλεκτὸς ἵππος, 8, 12 ἢ 20 τάλληρα, μία ἡμίονος 12—20 τάλληρα. Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις Γχοδτζᾶμ καὶ Σόας ἔτι εὐθηνότερα. Προϊόντα εἶναι ἄφθονα τὰ ἐξῆς: δημητριακοὶ καρποὶ, δέρματα, βούτυρον, μέλι ἐξαιρετικόν, κηρὸς, καφές, ἐλεφαντόδους, μόσχος καὶ χρυσός. Τὰ τελευταῖα προέρχονται ἐκ τοῦ Γκάλλα. Ὁ σιδηρὸς, ὁ μόλυβδος καὶ τὸ θεῖον εἰσὶν ἐπίσης ἀφθονα. Ὡσαύτως ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός, ὁ χαλκός, τὰ μέταλλα εἶναι πλούσια, ἀλλ' οὐδεὶς καταγίνεται εἰς τὴν μεταλλευτικὴν! Ὁ σιδηρὸς εὐρίσκεται σχεδὸν ἐν καθαρᾷ καταστάσει. Πρὸς κατασκευὴν δὲ ἐργαλείων λαμβάνουσι μέταλλον φυσικόν, τὸ πυρακτοῦσιν ἐν πυρὶ ἐύλων, τὸ σφυρηλατοῦσι καὶ οὕτω κατασκευάζουσι μαχαίρας, λόγχας, ξίφη καὶ ἄροτρα. Ὑπάρχει πληθὺς λεόντων, ἐλεφάντων, ῥινοκερώτων, λεοπαρδάλεων, δαιμών, ἵπποποτάμων, καὶ κροκοδείλων ἐν διαφόροις ἐπαρχίαις, σπάνις δὲ ὄφεις.

ΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Τί εἶναι ἐπιστήμη, ἄγνωστον ἐν Αἰθιοπία. Αἱ τέχναι εἶναι ἐν σπαργάνοις ἔτι, ἵνα μὴ εἴπω ὅτι σπανίζου-

σιν. Ὀλίγιστοι καταγίνονται εἰς τὴν σιδηρουργικὴν, πάντοτε δὲ πρὸς κατασκευὴν ὀπλῶν. Ἡ βυρσοδεψικὴ, ἡ ὕφαντικὴ καὶ ἡ χρυσοχοία εἶναι ἀρκετὰ ἀνεπτυγμέναι, καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ὕφαινουσιν, αἱ δὲ γυναῖκες νήθουσι. Τὴν χρυσοχοίαν ἐδιδάχθησαν παρ' Ἑλλήνων. Ὁ ἀρχηγὸς μάλιστα τῆς συντεχνίας καὶ χρυσοχόος τοῦ αὐτοκράτορος, ὀνομαζόμενος Ἀριστοτέλης, εἶναι υἱὸς Ἑλλήνος. Ἦλθε καὶ μὲ ἐπεσκέφθη μετὰ χαρᾶς καὶ σεβασμοῦ, εἰπὼν μοι «ὁ πατήρ μου ἦτο Ἕλλην λευκὸς ὡς σέ...» Ἐπίσης καὶ τῆς ραπτικῆς οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι ὑπῆρξαν Ἕλληνες καὶ κατὰ τὴν ἐν Ἱόνδῳ διαμονὴν μου, Δημήτριός τις υἱὸς τοῦ ἐξ Ἡπείρου Δημητρίου Δέστα, ὅστις ἐδίδαξε τὴν ραπτικὴν, μ' ἐπεσκέφθη καὶ μοι προσέφερεν ἄρτον, οἶνον καὶ ἀμνόν. Ἐν γένει παρετήρησα ὅτι οἱ Αἰθίοπες μεθ' ὑπέρφανα καυχῶνται ὅτι ἐδιδάχθησαν παρ' Ἑλλήνων τὰς τέχνας.

ΜΙΑ ΣΦΑΙΡΑ ΕΝ Τῇ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦῃ.

Ὅταν ὁ Ὀλίβερ Κρόμουελλ ἐγένετο στρατηγὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ Νομοθετικοῦ σώματος τῆς Ἀγγλίας διέταξεν ἕκαστον στρατιώτην νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ μίαν Ἀγίαν Γραφὴν «τῆς τσέπης.»

Κακοήθης τις νεανίας, ἀνήκων εἰς ἐν τῶν ταγματῶν τοῦ Κρόμουελλ, μετὰ τινὰς ἡμέρας εὐρέθη εἰς συμπλοκὴν τινα μετὰ τὰ βασιλικά στρατεύματα, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ περισσότεροι τῶν συστρατιωτῶν του ἔπεσαν νεκροί. Τὴν δ' ἐσπέραν ἐπανελθὼν εἰς τὸν στρατὸν, πρὶν κατακλιθῆ, ἐξήγαγε τὴν Ἀγίαν Γραφὴν ἐκ τῆς τσέπης του καὶ παρετήρησεν εἰς αὐτὴν μίαν τρῶπαν! Ἀνοίξας δὲ καὶ φυλλολογήσας εὗρεν, ὅτι μία σφαῖρα εἶχε διατρῦν πῆσαι τὸ πρῶτον μέρος τῆς Γραφῆς, φθάσει μέχρι τοῦ Βιβλίου τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ καὶ σταθῇ εἰς τὸ ἐξῆς ἐδάφιον: «Εὐφραίνου νεανίσκε ἐν τῇ νεότητί σου... ἀλλ' ἤξευρε ὅτι δι' ὅλα ταῦτα ὁ Θεὸς θὰ σὲ φέρῃ εἰς κρίσιν.» Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἔκαμε τὸν παραλελυμένον ἐκεῖνον νεανίαν νὰ σκεφθῇ κάλλιον, νὰ μετανοήσῃ διὰ τὴν ἀχρείαν ζωὴν του, καὶ νὰ γείνῃ ἄλλος ἄνθρωπος.

Τοιαύτας σφαίρας ὁ Θεὸς διὰ τῆς Προνοίας του στέλλει εἰς πάντας τοὺς κακοὺς, τοὺς μὴ ὀρθῶς περιπατοῦντας, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν θέλουσι νὰ μετανοήσουν.

— Ὡσαύτως βλέπομεν κυρίαν τινα φέρουσαν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς κυνάριον, καὶ τοιαύτας ἔχομεν ἀρκετὰς ἐν Ἀθήναις, ἐνθυμούμεθα τί εἶπεν ὁ Καῖσαρ περὶ τῶν ξένων, αἵτινες περιεφέροντο εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχουσαι πιθήκας καὶ κυνάρια εἰς τοὺς κόλπους των, «Ὡς φαίνεται αἱ γυναῖκες αὗται εἰς τὴν χώραν των δὲν γεννοῦν παιδιὰ!»